İŞKUR

2019

MUĞLA

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

MUĞLA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

MUĞLA İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Aylin TATAR

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Tarihi ve kültürel değerleri, 1484 km kıyı şeridi, iklimi, denizi ve doğası ile ülkemizin ve dünyanın en önemli turizm destinasyonlarından olan Muğla, geleneksel turizmin yanı sıra spor turizmi ve alternatif turizm olanakları gibi farklı alanlarda da dünyanın ilgisini çekecek eşsiz potansiyele sahiptir. İlimiz sahip olduğu tüm bu özellikleri ile güçlü bir turizm markası olma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir. Kamu ve özel sektör tarafından gerçekleştirilen yatırımlar, nitelikli modern tesisler, yetişmiş insan gücü, sunulan kaliteli hizmet ve ulaşım imkânlarının kolaylığı gibi etkenler ilimizin sektördeki rekabet gücünü de giderek arttırmaktadır. 2018 yılında ilimizi ziyaret eden yabancı turist sayısı bir önceki yıla göre yüzde 34 artışla 2 milyon 805 bin 115'e ulaşmış olup, sektörde yaşanan olumlu gelişmeler ve turizm etkinliklerinin çeşitlendirilerek tüm yıla yayılması sayesinde önümüzdeki sezonda bu sayının daha da artması beklenmektedir.

Bu bağlamda hedefi "Sürekli İyileşme ve Gelişme" olan ilimizde ekonominin ve milletlerin gelişip kalkınmasının en önemli unsuru olan Eğitim ve İşgücünün Niteliği konusunda her düzeyde ve de çeşitlilikteki eğitim ihtiyacını tespit ederek stratejiler oluşturmak, ilgili kurum/kuruluşlara ve müteşebbislere görüş ve önerilerde bulunmak, istihdam politikası oluşturarak korunması ve gelişmesini sağlamak, hâsılı işsizliği önlemek için işgücü piyasası verilerini derleyip analiz ederek yorumlamak amacıyla başkanlığımda Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz sekretaryasında her üç ayda bir yaptığımız İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu'nda aldığımız kararlar gereğince çalışmalar yürütmekteyiz. Bu cümleden olmak üzere her yıl ortalama AH2000 işverenle İş ve Meslek Danışmanlarımızca yapılan yüz yüze görüşmelerle oluşturulan İşgücü Piyasası Araştırmaları ile piyasanın aktörleri olan işverenler, sivil toplum kuruluşları (STK) ve vatandaşlardan elde ettiğimiz verileri dikkate alarak işbaşı

eğitim programları, girişimcilik eğitimleri, işgücü yetiştirme kursları, fuarlar ve kariyer günleri düzenlemekteyiz.

Diğer yandan ülke sathında olduğu gibi Muğla'da da hizmetlerimizi yerinde ve isabetle sunmak için Fethiye Hizmet Merkezimiz 2014 yılında açılmıştı. Bodrum ve Milas Bölgelerine hizmet verecek Milas Hizmet Merkezimiz ise 2018 Ocak ayında hizmete açılmıştır. Ayrıca çağdaş yönetim anlayışı çerçevesinde hizmet sunacak İl Müdürlüğü hizmet binası ise Nisan 2019 tarihinde hizmet vermeye başlamıştır. Bütün bunlar yanında İl Müdürlüğü, Fethiye ve Milas hizmet merkezlerine toplam 47 personel ataması yapılarak hizmetlerin daha kaliteli yürütülmesinin önü açılmıştır.

10. ve 11. Kalkınma Planlarında ve Ulusal İstihdam Stratejisinde de yer alan; "İstihdamın Artırılmasına" yönelik oluşturulacak stratejilere ışık tutacak bu analiz çalışmasında emeği geçen başta Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü insan kaynakları olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör çalışanlarına teşekkür ediyor, çalışmanın ilgili tüm taraflara faydalı olmasını diliyorum.

Esengül CİVELEK
Muğla Valisi

ÖNSÖZ

Ülkeler ekonomik gelişmelerinin en temel göstergelerinden biri olan insan kaynaklarını en etkin şekilde üretime sokabilmek için söz konusu işgücünün durumu ve niteliği konularında eğitim programları hazırlamakta ve diğer disiplin alanlarında çalışmalar yürütmektedirler. Zira dünyanın en önemli sorunlarından biri olan işsizlik küresel ölçekte yaşanan krizlerde en gelişmiş ülkelerde bile toplumsal travmalara sebep olabilmektedir. Ancak ülkemiz ekonomisi reform niteliğinde alınan tedbirler ile Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. kuruluş yıldönümü olan 2023 vizyonu doğrultusunda hazırlanan Ulusal İstihdam Stratejisi ile 10.ve 11. Kalkınma Planlarını ortaya koymuştur. Söz konusu çalışmalar kapsamında, istihdam alanında "nitelikli işgücü", "hayat boyu öğrenme" ve nihayet işsizliğin tek haneli rakamlara indirilmesi gibi hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla kamu istihdam kurumu olan kurumumuzca da canhıraş çalışmalar ve icraatlar yapılmaktadır.

Bu bağlamda yerli yabancı milyonlarca turist ağırlayarak oluşturduğu ekonomik çeşitlilikle yıldızı parlayan, Ege'nin İncisi Muğla'mızda, kalkınma parametrelerini mümkün olan daha ileri düzeylere taşımak için gerek Bakanlığımız ve gerekse Genel Müdürlüğümüzün

destekleri ile çeşitli projeler geliştirilmekte ve uygulamaya koyulmaktadır. Nitekim Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde başlatılan "Milli İstihdam Seferberliği" doğrultusunda doğrudan uygulanan istihdam teşvikleri, öteden beri yapılan işbaşı eğitim programları ve işveren katılım payı ödemeleriyle ilgili teşvikler neticesinde ülkemiz genelinde ve ilimizde büyük başarılara ulaşılmıştır.

Bu minval üzere Kurumumuzca, istihdamın, korunması, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla yürüttüğümüz çalışmalardan biri de, gelecekteki işgücü ihtiyacını belirlemek, planlamalar yapmak, reel piyasa ve işgücü yetişme modeli açısından ihtiyaç analizleri yapmak, piyasanın ihtiyaçlarını doğru ve isabetle yürütmek, piyasanın dinamiklerini doğru ve yerinde yöneterek, etkili istihdam politikaları oluşturulabilmesini sağlamak amacıyla işgücü piyasası araştırmaları gerçekleştirmektedir.

Dünyanın ve ülkemizin en önemli uğraşlarından olan "işsizlikle mücadele ve istihdam" sorununa ilimiz ölçeğinde derinlemesine ışık tutacak olan bu çalışmada ve diğer bütün çalışmalarımızda bizlere desteğini esirgemeyen Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK'a, Valimiz Sayın Esengül CİVELEK'e, Genel Müdürümüz Sayın Cafer UZUNKAYA'ya, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu Üyelerine şükranlarımı sunarken emeği geçen tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör çalışanları ile tüm insan kaynaklarıma da teşekkür ederim.

İlyas SARIYERLİ
Kamu Yönetimi Uzmanı
Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ 2
ÖNSÖZ 3
TABLOLAR LİSTESİ 8
ŞEKİLLER LİSTESİ 9
KISALTMALAR 10
YÖNETİCİ ÖZETİ 11
GİRİŞ 13
BİRİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 14
İŞKUR GÖSTERGELERİ 14
Açık İşler 14
İşe Yerleştirmeler 15
Kayıtlı İşsiz 16
Aktif İşgücü Programları 18
İşsizlik Ödeneği 22
İKİNCİ BÖLÜM 23
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 23
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 24
İşyeri Verileri 25
Mevcut İstihdam 36
AÇIK İŞLER 39
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 48
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 53
SONUÇ 59
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 63

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 15
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 16
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 18
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 19
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 19
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 21
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 21
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 25
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri 31
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları 34
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar 35
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 36
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 37
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 38
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı 40
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 45
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 45
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 46
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 47
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 48
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 50
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 51
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 52
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 54
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 55
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 56
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 56

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 14
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)..... 15
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 17
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 22
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 26
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı 27
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu..... 28
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 29
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı..... 30
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 31
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 32
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 32
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 33
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 35
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı..... 38
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 39
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 41
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 42
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 42
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 43
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 44
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 50
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 52
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı..... 57
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 58

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Muğla İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 1.213 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 18 sektörde tam sayım yapılmıştır. Muğla ilinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 76 bin 183 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 53 bin 074 çalışan erkeklerden, 23 bin 109 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Muğla ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Turizm Ve Otelcilik Elemanı, Beden İşçisi (Genel) ile Garson (Servis Elemanı) Mesleklerdir.

Muğla ilinde açık iş oranı yüzde 2,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Muğla ili açık iş oranı bakımından 1,4 puanlık farkla Türkiye ortalamasının üstündedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 100 ile Finans Ve Sigorta Faaliyetleri sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 1.147 kişilik açık iş mevcuttur. Muğla ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Hizmet ve Satış Elemanları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar mesleğindedir. İl genelinde açık işlerin yüzde 43,2'si için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Muğla ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri Sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Muğla ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Garson

(Servis Elemanı) ile Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi mesleklerinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Muğla ilinde işverenlerin yüzde 15,7'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran Muğla ilinde yüzde 2,1 ile ülke genelinin altındadır.

Muğla ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 53'ü, İŞKUR'un Yeni İstihdama Ücret Desteği konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 20,4'u Teknolojik Gelişmelerin İstihdamı Artıracağını beyan ederken, yüzde 19,0'sı ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Sektör açısından bakıldığında ise; Muğla ilinde Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, Diğer Hizmet Faaliyetleri ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri, sektörlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin yarısına yakını Teknolojik Gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Muğla İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Muğla işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Muğla İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Muğla ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Muğla ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

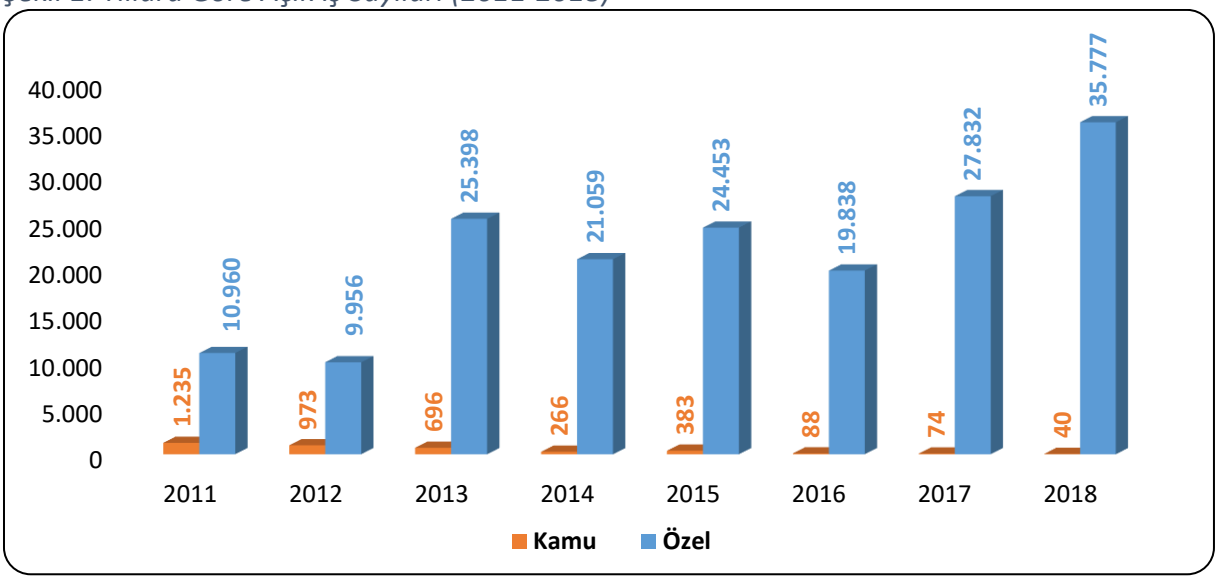

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 12 bin 195 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 35 bin 817 kişiye yükselmiştir. 2011 yılından itibaren 2018 yılına kadar dalgalı bir seyir halinde artış eğilimi göstermiştir. 2018 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 28,3 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektörde yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlese de açık işler üzerindeki etkinliğini arttırdığı gözlenmiştir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	15.942
Beden İşçisi (Genel)	5.119
Garson (Servis Elemanı)	1.443
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	1.149
Rezervasyon Şefi	1.000
Temizlik Görevlisi	997
Kasiyer	821
Satış Danışmanı / Uzmanı	671
Güvenlik Görevlisi	655
Beden İşçisi (Temizlik)	584

Kaynak: İŞKUR

Muğla ilinde 2018 yılında 35 bin 817 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 15 bin 942 açık iş ile Turizm Ve Otelcilik Elemanı mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 44,5'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

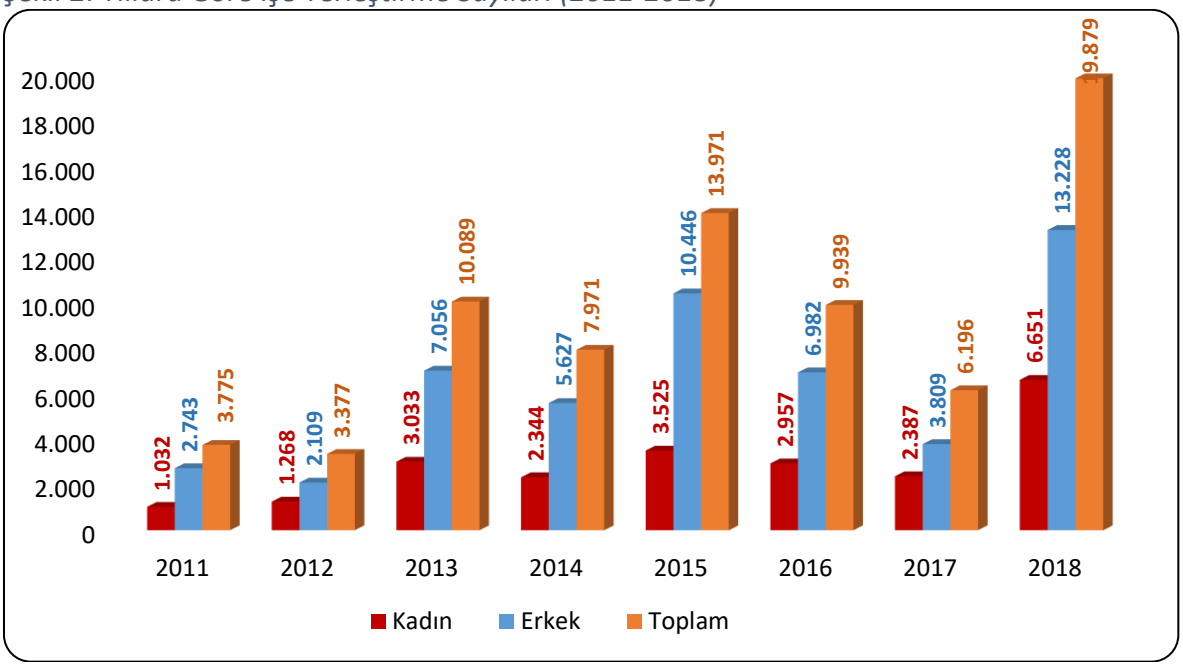

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı 3 bin 775 olan Muğla ilinde işe yerleştirilenlerin 2 bin 743'ü erkek, geri kalan 1.032 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2015 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak bin 13 bin 971 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Daha belirgin artış ise 2018 yılında 19 bin 979 kişinin işe yerleştirilmesi ile kendini göstermiştir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 33,5'i kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde artarak 2018 yılında 6 bin 651 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	9.726	3.852	13.578
Beden İşçisi (Genel)	1.047	201	1.248
Garson (Servis Elemanı)	521	248	769
Kasiyer	238	309	547
Beden İşçisi (Temizlik)	239	296	535
Satış Danışmanı / Uzmanı	138	258	396
Güvenlik Görevlisi	100	250	350
Temizlik Görevlisi	104	129	233
Mutfak Görevlisi	151	82	233
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	54	93	147

Kaynak: İŞKUR

Muğla ilinde 13 bin 578 kişilik işe yerleştirmeyle Turizm Ve Otelcilik Elemanı mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının yüzde 68,3'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir. İlk 10 meslek içerisinde Erkekler en çok Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilirken, kadınların ise en çok Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Kasiyer mesleklerinde işe yerleştirilmiştir. Turizm Ve Otelcilik Elemanı mesleğinde ise diğer mesleklere göre kadınların daha yüksek işe yerleştiği görülmektedir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

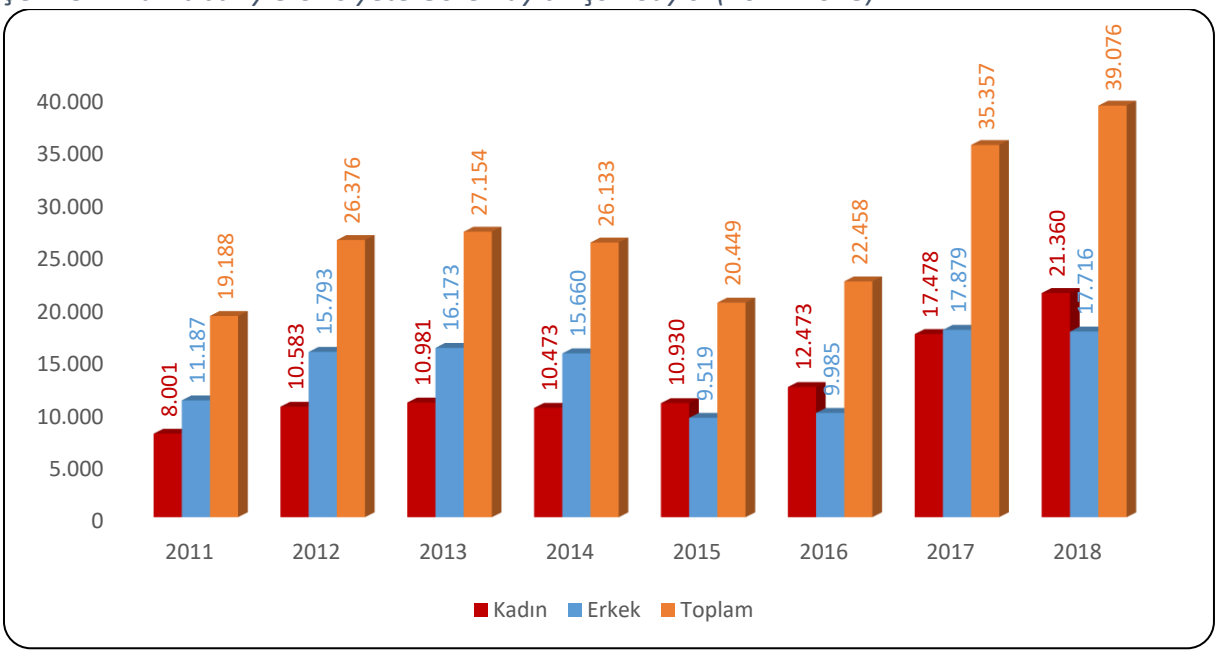

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Muğla ilinde İŞKUR'a kayıtlı 19 bin 188 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 11 bin 187'si erkek, 8 bin 1'i ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 39 bin 76 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR'a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Muğla'da 8.001 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 21 bin 360'a yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Muğla ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Temizlik Görevlisi mesleği yer almakta olup bu meslekte Muğla ilinde Kuruma kayıtlı 5.350 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Muğla ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %13,69'unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel), Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok Beden İşçisi (Genel), Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Garson (Servis Elemanı) gibi mesleklerin yanı sıra Sekreter ve Hizmetli (Kamu Kuruluşları) gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	72	630	460	1.090
2012	125	1.333	851	2.184
2013	74	582	655	1.237
2014	57	429	320	749
2015	99	1.401	519	1.920
2016	77	1.275	313	1.588
2017	52	901	182	1.083
2018	51	836	233	1.069

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları 2011 yılından 2018 yılına kadar il hitiyaçlarına bağlı olarak dalgalı bir seyir izlese de aynı seviyede kalmakla beraber 2012 yılında zirve yapan Mesleki Eğitim Kursları 2015 yılından itibaren İşbaşı Eğitimi Programının etkinliğinin artması ile düşüş eğilimi göstererek 2011 yılı seviyesinin altına inmiştir. 2018 yılında düzenlenen 51 mesleki eğitim kursuna 1.069 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 233'ü erkek, 836'sı kadınlardan oluşmaktadır Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın

katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 78,2'inin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Diğer Kursiyer	Diğer Kursiyer	El Nakışçısı
Güvenlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi	İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)
İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)	Temizlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi
El Nakışçısı	Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi	Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi
Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi	İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)	Diğer Kursiyer
Temizlik Görevlisi	Tarım İşçisi-(Bitkisel Üretim Ve Hayvan Yetiştiriciliği)	Yün Çorap Örücüsü
Yün Çorap Örücüsü	Servis Komisi	Aşçı Yardımcısı
Aşçı Yardımcısı	Arıcı	Temizlik Görevlisi
Oyuncak Bebek Yapımcısı	Turistik Ve Hediyelik Eşya Yapımcısı	Oyuncak Bebek Yapımcısı
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	Pasta Yapım Ve Sunum Elemanı	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Diğer Kursiyer, Güvenlik Görevlisi ve İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele) mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise El Nakışçısı, İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)ve Güvenlik Görevlisi mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Diğer Kursiyer, Güvenlik Görevlisi ile Temizlik Görevlisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	50	22	48	70
2012	404	215	295	510
2013	1.323	879	758	1.637
2014	706	477	353	830
2015	1.336	889	812	1.701
2016	2.945	2.650	4.019	6.669
2017	1.678	2.091	2.741	4.832
2018	1.542	2.214	2.475	4.689

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren İşbaşı Eğitim Programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen İşbaşı Eğitim Programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınındaki etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 1.542 İşbaşı Eğitim Programı düzenlenmiş olup toplam 4 bin 689 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 47,2'i kadınlardan, yüzde 52,8'si ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	Turizm Ve Otelcilik Elemanı	Turizm Ve Otelcilik Elemanı
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Satış Elemanı (Perakende)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı
Satış Elemanı (Perakende)	Danışma Görevlisi-Otel	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Mutfak Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)
Danışma Görevlisi-Otel	Satış Elemanı (Perakende)	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Mutfak Görevlisi	Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek)	Güvenlik Görevlisi
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Servis Komisi	Büro Memuru (Genel)
Hava Limanı Yolcu Hizmetleri Görevlisi	Aşçı	Hava Limanı Yolcu Hizmetleri Görevlisi
Büro Memuru (Genel)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Danışma Görevlisi-Otel

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Muğla ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan İşbaşı Eğitim Programları; Turizm Ve Otelcilik Elemanı, Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanı / Uzmanı mesleklerinde düzenlenmiştir. Turizm Ve Otelcilik Elemanı mesleği ile Satış Danışmanı / Uzmanı hem kadın hem de erkek katılımcılar için ilk üç sırada yer almaktadır. Buna karşın ikinci sırada kadınlar için, Satış Elemanı (Perakende) mesleği yer alırken, erkekler için, Garson (Servis Elemanı) mesleği yer almaktadır.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	54	685	646	1331
2012	10	130	120	250
2013	21	275	231	506
2014	19	254	216	470
2015	17	242	170	412
2016	52	659	629	1288
2017	83	1052	883	1935
2018	44	510	488	998

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 44 Girişimcilik Eğitim Programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen Girişimcilik Eğitim Programından yararlanan katılımcı sayısı 2017 yılına göre azalmıştır. 2018 yılında 510'u kadın, 488'i erkek olmak üzere toplam 998 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

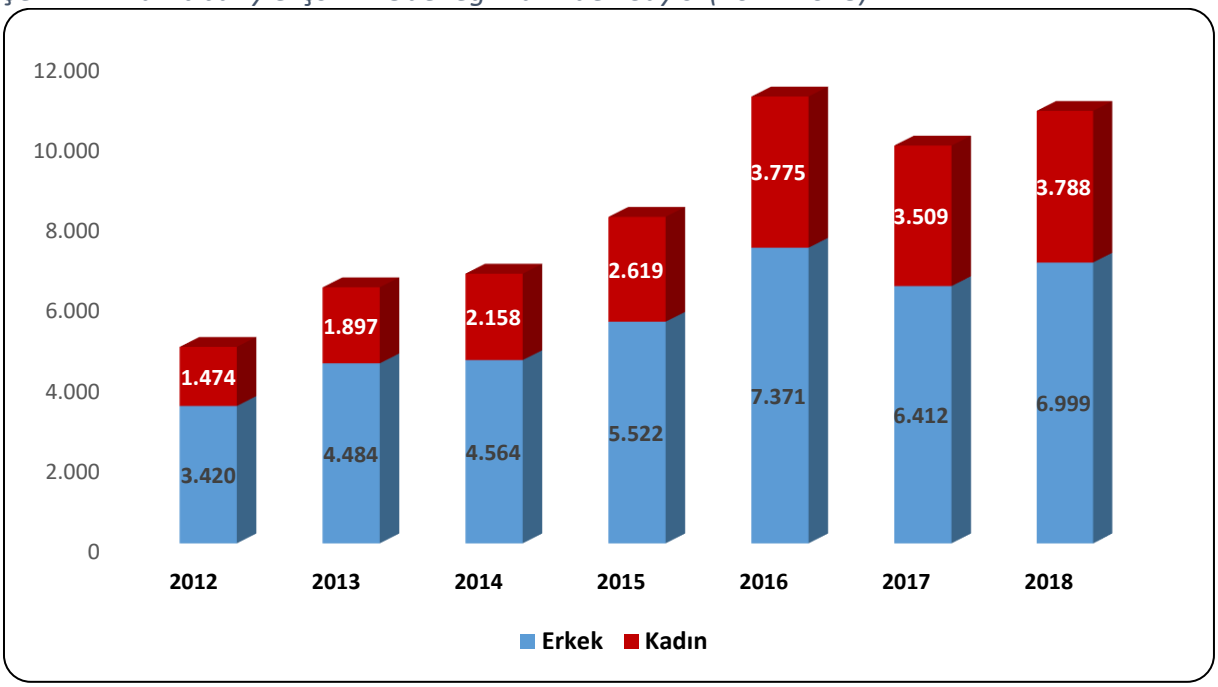

Kaynak: İŞKUR

Muğla ilinde 2018 yılında yüzde 35,1'i kadın olmak üzere 10 bin 787 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 8,7 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Muğla ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma

kapsamında Muğla ilinde 1.213 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 76 bin 183 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Muğla İli için Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) sanayi raporuna göre; 2017 – 2018 sanayi kapasite değişim oranı yüzde 6,2 oranında artmıştır. SGK Verilerine göre; 2017 - 2018 yıllarına ait 1 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinin sayısı yüzde 1,8 oranında, 50 ve üzerinde çalışanı olan işyerlerinde 3,7 oranında artış görülmektedir.

Araştırma kapsamında Muğla ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Muğla ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	364
Toptan Ve Perakende Ticaret	218
İnşaat	152
İmalat	141
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	71
Ulaştırma Ve Depolama	50
Eğitim	44
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	35
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	33
Gayrimenkul Faaliyetleri	28
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	25
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	20
Diğer Hizmet Faaliyetleri	19
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	6
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	5
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	1
Bilgi Ve İletişim	1
Genel Toplam	**1.213**

Kaynak: İPA 2019

Muğla İlinde Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri Sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Muğla ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 30'u Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler içerisinde Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri Sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 7,6 seviyesindedir. Bu durumda Muğla ilinde Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri

Sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Bu durumu etkileyen en önemli nedenlerden birisi de ilimizdeki turizm sektörünün ön planda olmasıdır. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründen sonra en fazla sayıda işletme, Toptan Ve Perakende Ticaret Sektörü faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında İnşaat sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı yüzde 13,5 iken Muğla ilinde İnşaat sektörünün payı yüzde 12,5 düzeyindedir. Muğla ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yarıya yakını Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Finans Ve Sigorta Faaliyetleri ile Bilgi Ve İletişim sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Muğla ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

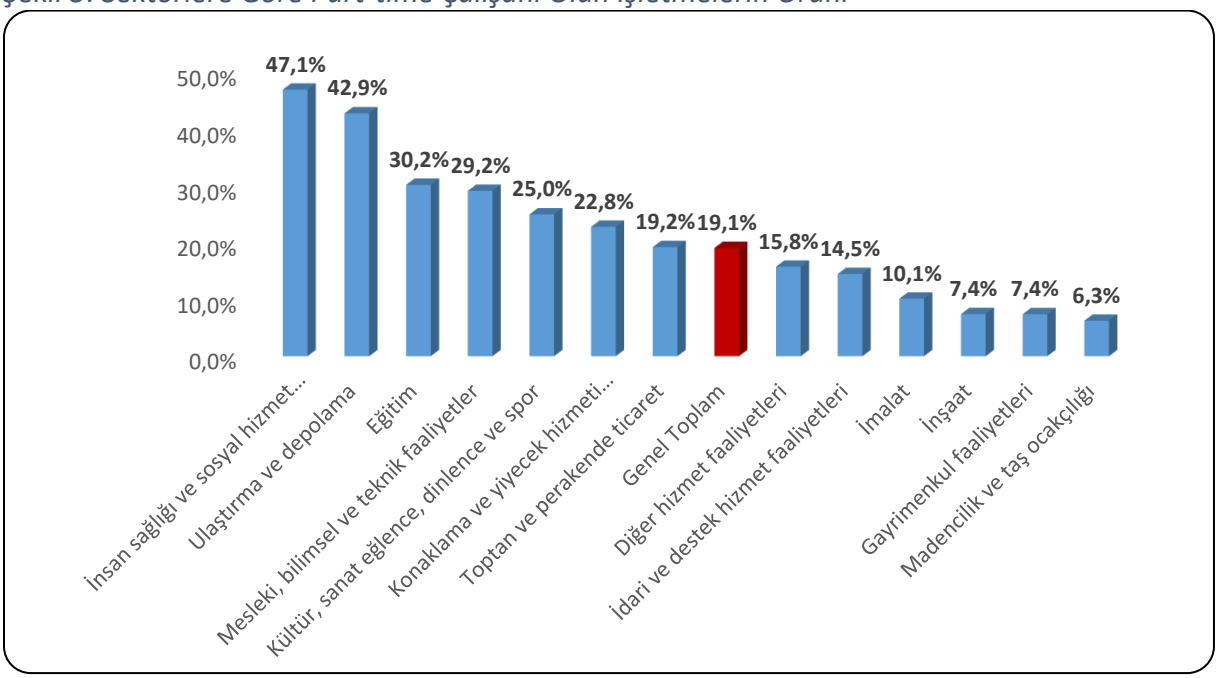

Kaynak: İPA 2019

Muğla ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 19,1 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri Sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 47.1'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Ulaştırma ve Depolama Sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 42,9'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 30,2 ile Eğitim yer almaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışan olmasının sebebi, ilgili sektörün part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

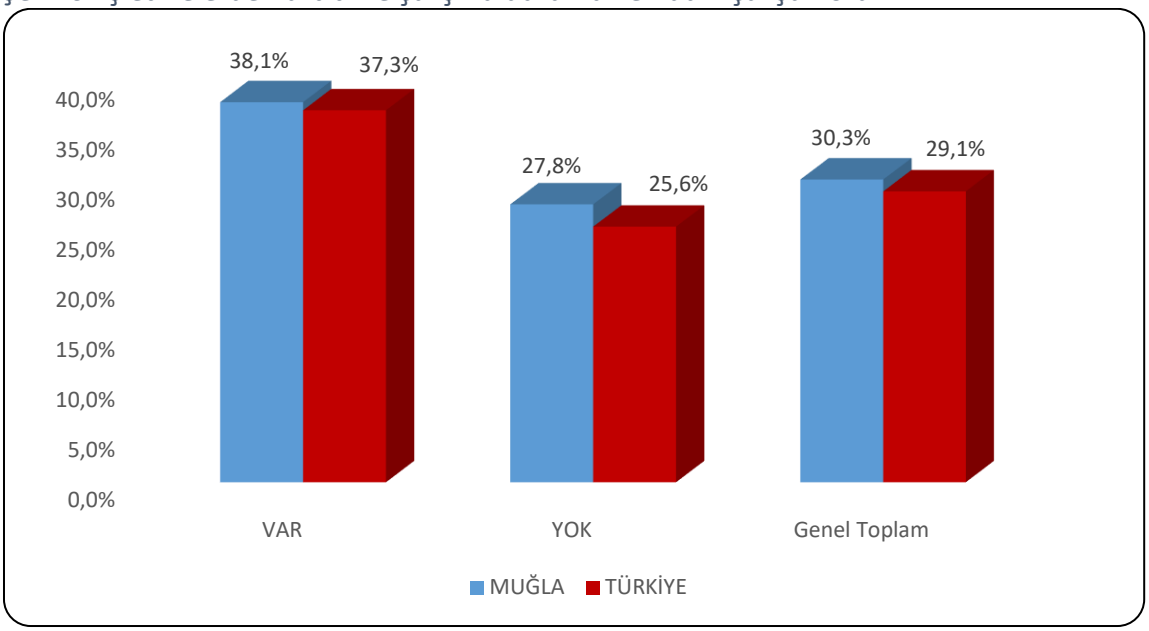

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmakta iken Muğla ilinde bu oran yüzde 30,3 olarak gerçekleşmiştir. Muğla ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 27,8 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 38,1 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Muğla ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

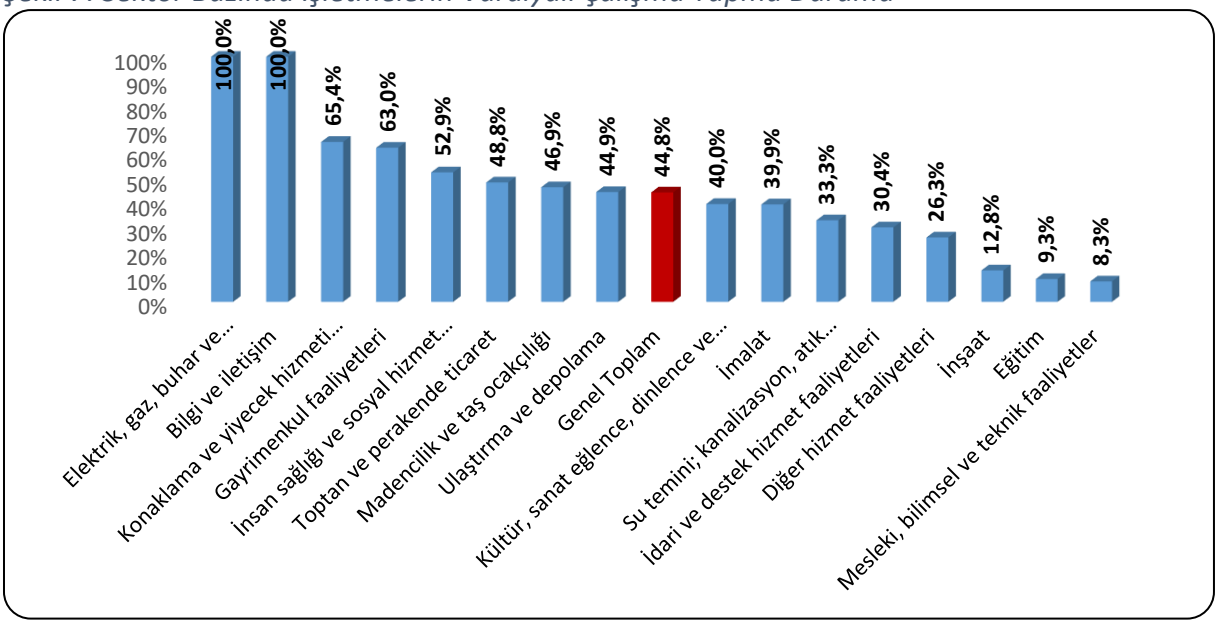

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde işletmelerin yüzde 44,8'inde Vardiyalı Çalışma mevcut olup bu oran 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Muğla ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Bilgi ve İletişim, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İle Gayrimenkul Faaliyetleri ve İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerin yarıdan fazlasında vardiyalı çalışma söz konusudur. Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektörü ise yüzde 8,3 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

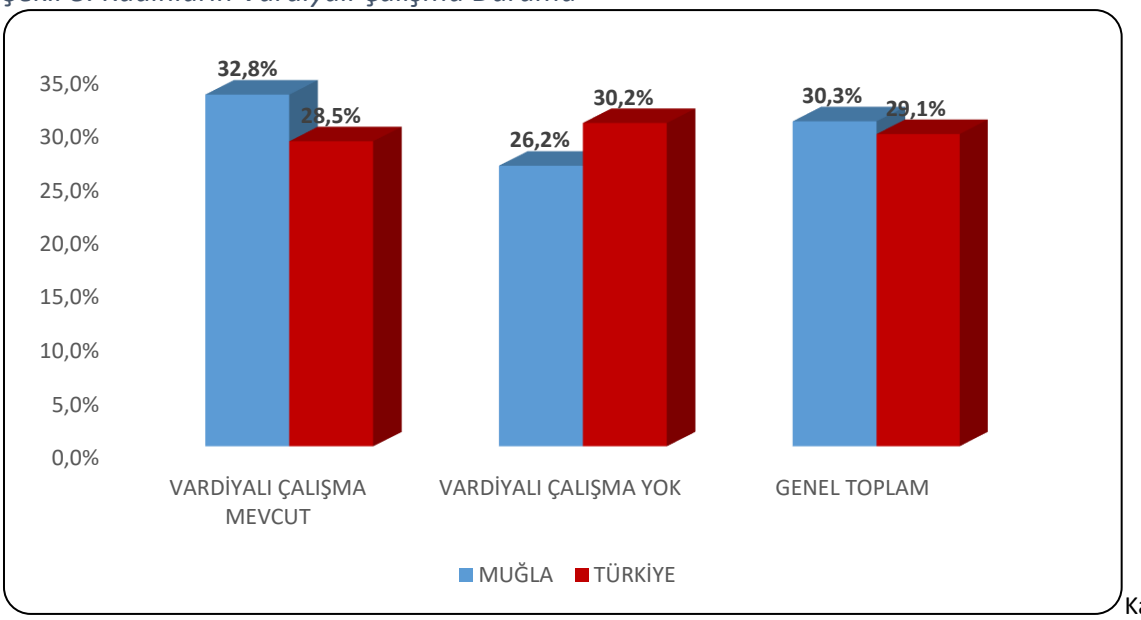

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilimin aksi yönünde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Muğla ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 32,8'ü kadın, yüzde 67,2'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 26,2'e düşmektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Bu durumun genel olarak Muğla ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerdeki çalışanların yüzde 30,3'ünün kadın olması ile açıklanabileceği değerlendirilmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Muğla ilinde aksi yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

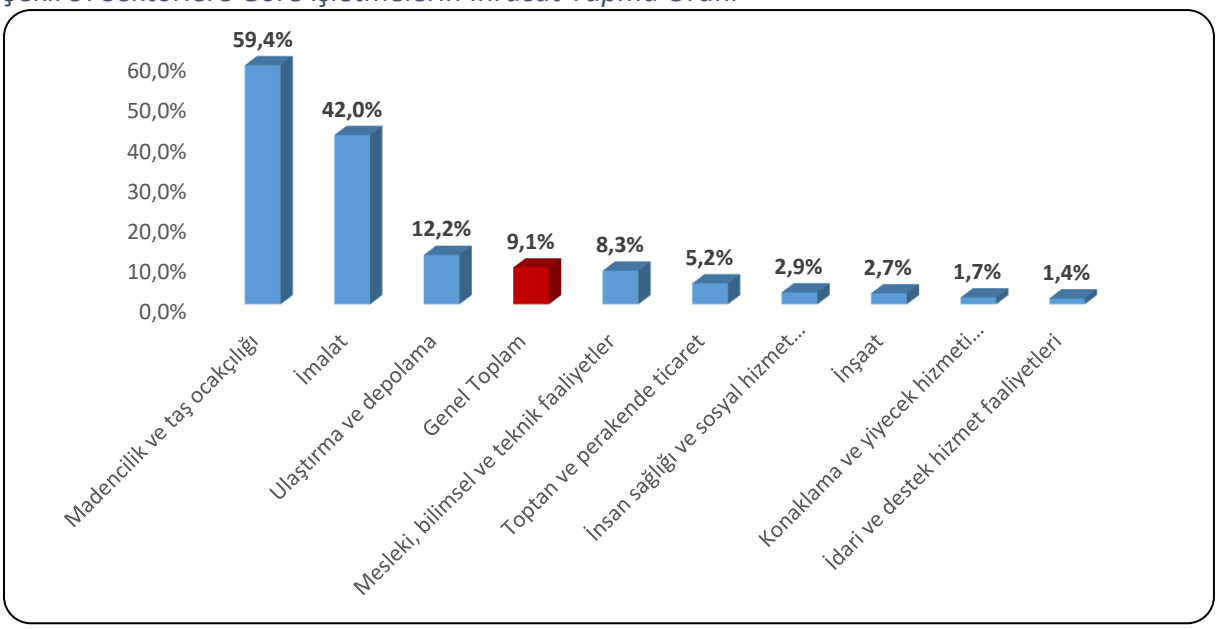

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilindeki işletmelerin yüzde 9,1'inde ihracat yapılmaktadır. Madencilik Ve Taş Ocakçılığı sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 59,4'ü ihracat yapmakta, ikinci sırada ise İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör dışında Ulaştırma ve Depolama sektörü de ihracat yapan işletme oranı anlamında Muğla ili ortalamasına göre yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik Ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Muğla İlinde 2018 yılına ait İhracat Miktarı 2.444.767.169,00 ₺ olup, Muğla ili Türkiye sıralamasında 25. Sırada yer almaktadır.

İşletme sayısı bakımından İmalat payı yüzde 11,7 iken, ihracat yapan işletme oranında ilk sırada yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Muğla ilinde işletmelerin yüzde 23,7'si e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen Ürün/Hizmetlerin E-Ticarete Uygun Olamaması	84,8%
E-Ticaret Konusunda Bilgisi Olan Personel Eksikliği	8,3%
Elektronik Ticareti Teşvik Eden Mekanizmaların Var Olamaması	5,3%
Finansman Yetersizliği	3,9%
E-Ticaretin Güvensiz Bir Mecra Olması	3,0%

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen Ürün/Hizmetlerin E-Ticarete Uygun Olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

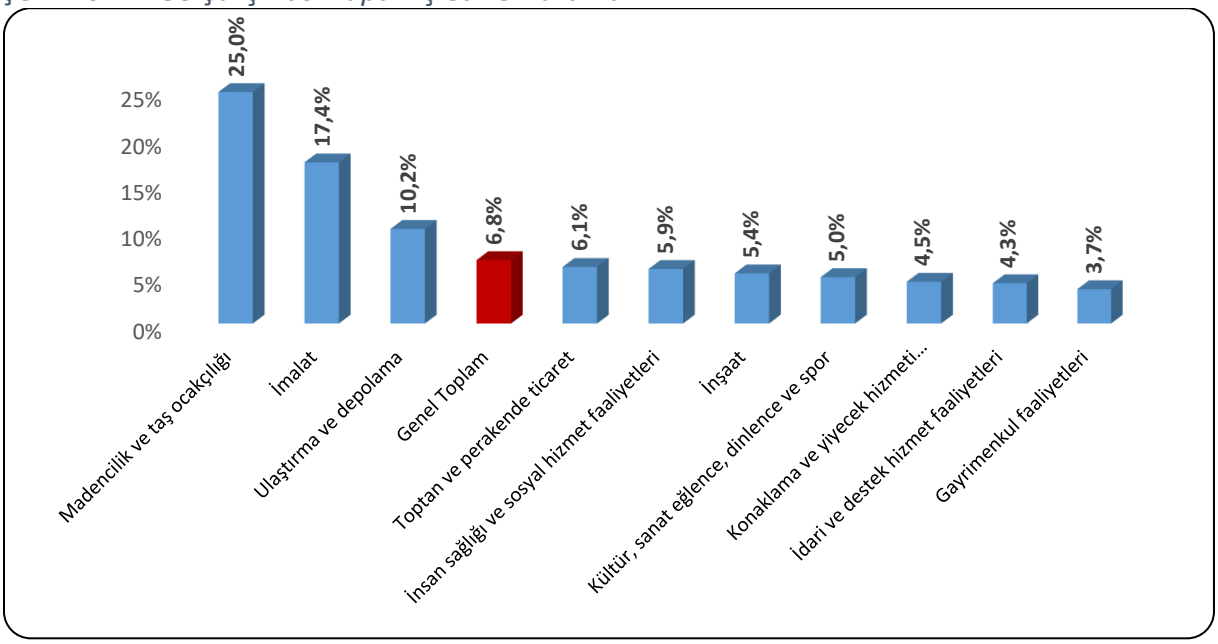

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde 18 sektörden 10 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 6,8 olarak gerçekleşmiştir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 25'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörü ise yüzde 17,4 ile İmalat sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Muğla ilinde en fazla işletme Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri olmasına

rağmen Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 4,5 ile il ortalamasının altında yer almaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

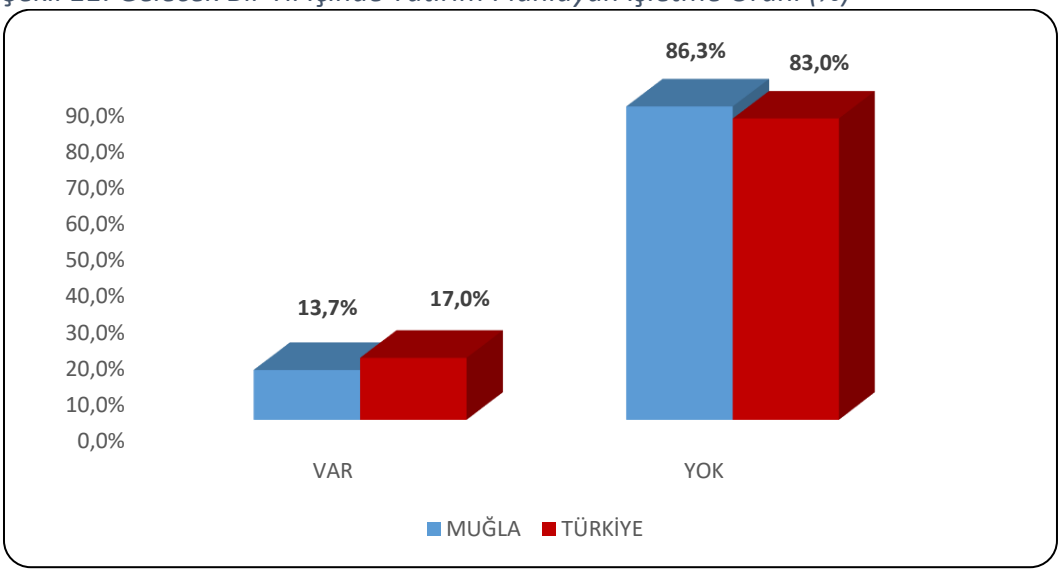

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerin yüzde 13,7'si gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

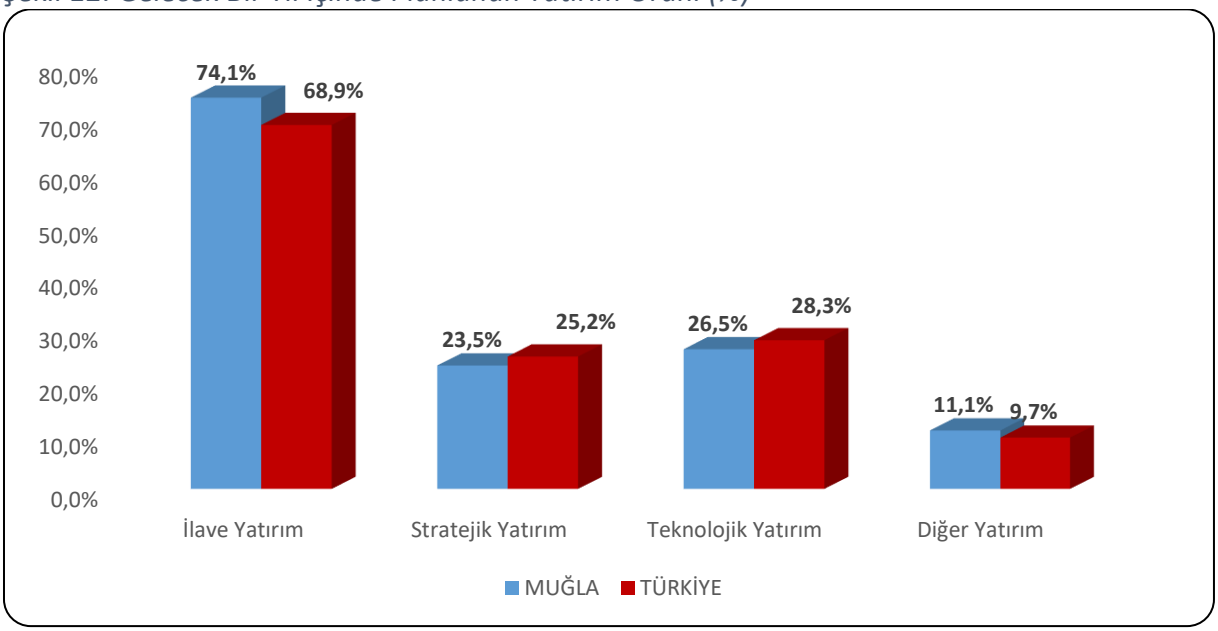

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Muğla ilinde yatırım yapmayı planlayan 20 ve daha fazla çalışanı olan

işletmelerin yüzde 74,1'ü ilave yatırım, yüzde 26,5'ü teknolojik yatırım ve yüzde 23,5'sistratejik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

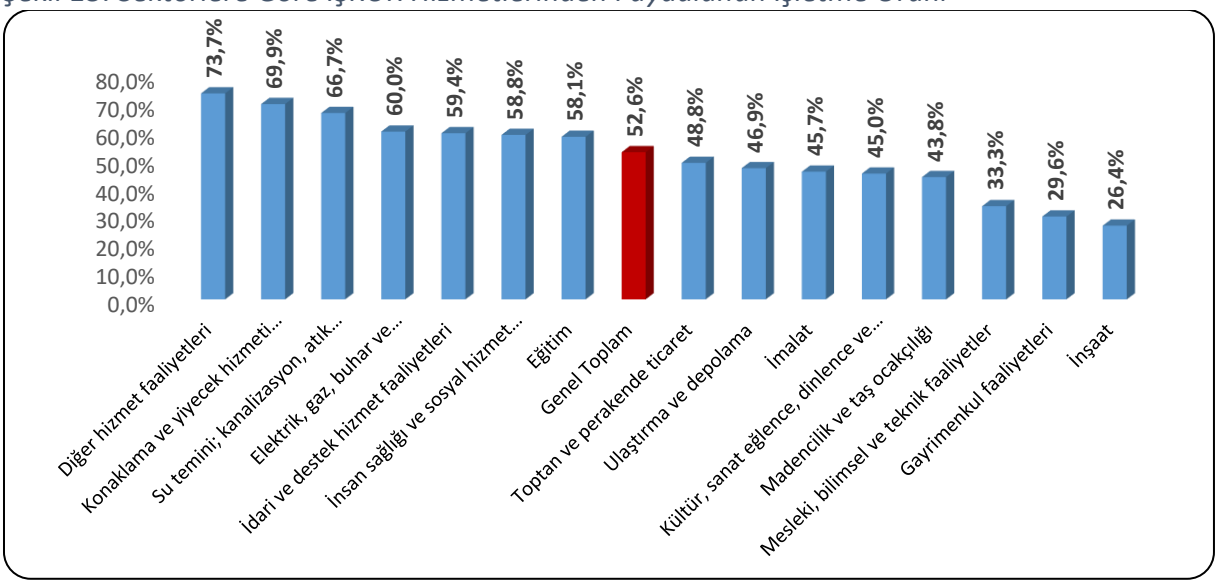

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Muğla ilinde bulunan 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerin yüzde 52,6'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Muğla ili için Türkiye ortalaması ile benzer gerçekleşmiştir.

Muğla ilinde, Diğer hizmet faaliyetleri % 73,3 ile İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri Sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 52,6'nın üzerinde yüzde 69,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	2,4%	39,5%	54,0%	45,2%	0,8%	1,6%	60,5%
Toptan Ve Perakende Ticaret	1,0%	19,2%	52,9%	40,4%	2,9%	0,0%	30,8%
İmalat	0,0%	14,3%	66,7%	30,2%	3,2%	1,6%	28,6%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	14,6%	48,8%	19,5%	0,0%	0,0%	43,9%
İnşaat	2,6%	23,1%	64,1%	30,8%	2,6%	0,0%	46,2%
Eğitim	0,0%	12,0%	52,0%	48,0%	0,0%	0,0%	32,0%
Ulaştırma Ve Depolama	0,0%	4,3%	69,6%	21,7%	4,3%	0,0%	39,1%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	40,0%	75,0%	45,0%	5,0%	5,0%	60,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	64,3%	21,4%	0,0%	0,0%	35,7%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0,0%	21,4%	85,7%	14,3%	0,0%	0,0%	21,4%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	11,1%	11,1%	44,4%	22,2%	11,1%	0,0%	55,6%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,0%	50,0%	87,5%	37,5%	0,0%	0,0%	37,5%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	0,0%	25,0%	62,5%	50,0%	0,0%	0,0%	25,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	0,0%	25,0%	75,0%	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	0,0%	0,0%	66,7%	33,3%	0,0%	0,0%	33,3%
Genel Toplam	**1,4%**	**26,5%**	**58,1%**	**37,7%**	**1,8%**	**1,0%**	**45,6%**

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 58,1'ü İŞKUR'dan Eleman Talebinde bulunmuştur. İşletmelerin 37,7'i İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden yararlanırken yüzde 26,5'i ise Danışmanlık ve Yönlendirme kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Muğla ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe işverenlerin, yüzde 60,5'i Teşvik kapsamında, yüzde 54'ü eleman talebinde bulunmuş ve yüzde 45,2'si, İşbaşı Eğitim Programı kapsamında son bir yıl içerisinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

İŞKUR'un sunmuş olduğu Çalışanlara Yönelik Eğitim Hizmetlerinden Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor sektöründeki işletmelerin son bir yılda yüzde 11,1'i faydalanmıştır.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Desteklenmesi İstenen Alanlar	İşletme Oranı
Yeni Alım Yapılacak Çalışanlar İçin Sigorta Ve Prim Desteği	55,3%
İşe Uygun Eleman Temini	54,5%
Yeni Alım Yapılacak Çalışanlar İçin Ücret Desteği	37,8%
İşbaşı Eğitim Programı	20,4%
Çalışanların Niteliklerinin Artırılması İçin Mesleki Eğitim Desteği Sunulması	14,7%
İşyerime Özel Sektörel Danışmanlık Vermesi	5,2%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 55,3'ü Yeni Alım Yapılacak Çalışanlar İçin Sigorta Ve Prim Desteği cevabını vermiştir. İşe Uygun Eleman Temini ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise Yeni alım Yapılacak Çalışanlar İçin Ücret desteği seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

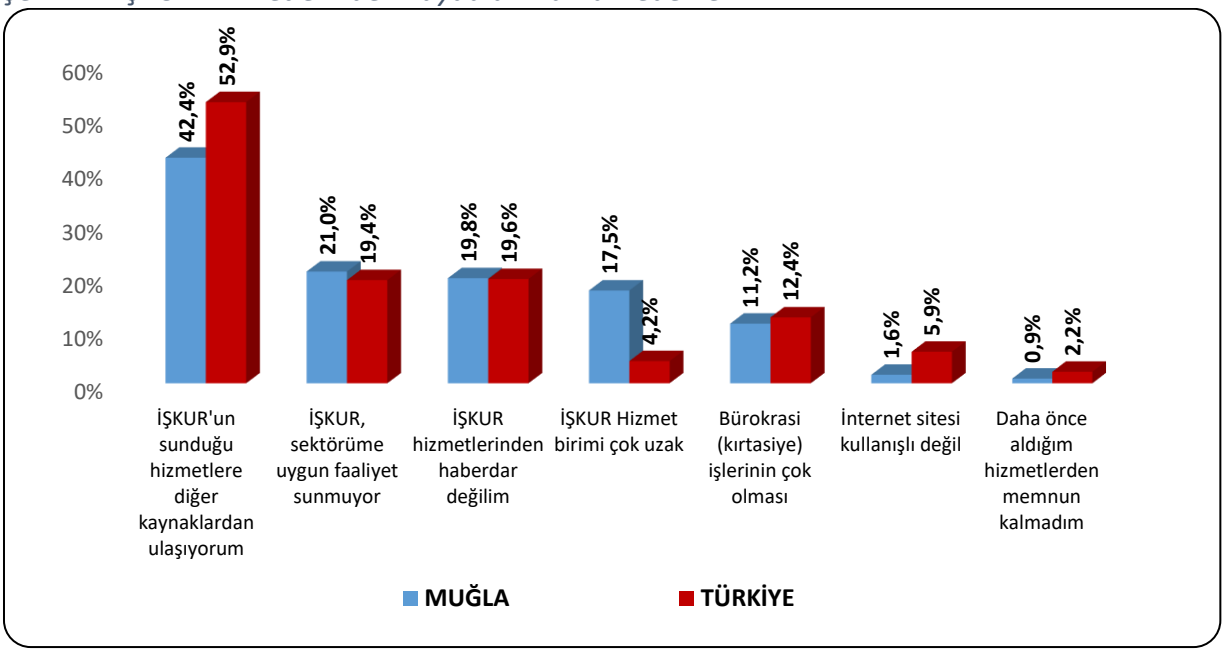

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 42,4 ile İŞKUR'un Sunduğu Hizmetlere Diğer Kaynaklardan Ulaşılabilmesi, yüzde 21 ile İŞKUR'un Sektöre Uygun Faaliyet Sunmaması ve yüzde 19,8 ile İŞKUR Hizmetlerinden Haberdar Olunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Muğla ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe

gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diye işverenlerin oranı Muğla ili ile eşit seviyededir. Muğla ilinde ise İŞKUR Hizmet biriminin uzak olmasından ötürü İŞKUR hizmetlerinden faydalanamıyorum diyen işverenlerin oranı Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Muğla ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Muğla ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerin için toplam çalışan sayısı 76 bin 183 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 53 bin 074 erkek çalışan ve 23 bin 109 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	8.445	17.225	25.670
Toptan Ve Perakende Ticaret	4.470	7.423	11.893
İmalat	2.485	6.698	9.183
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1.770	6.467	8.237
İnşaat	466	3.993	4.459
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	547	3.497	4.044
Ulaştırma Ve Depolama	769	2.528	3.296
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1.803	1.022	2.825
Eğitim	1.370	728	2.098
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	162	1.065	1.227
Gayrimenkul Faaliyetleri	232	895	1.126
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	108	656	763
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	259	331	590
Diğer Hizmet Faaliyetleri	192	315	506
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	16	216	233
Bilgi Ve İletişim	7	14	22
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	9	2	11
Genel Toplam	**23.109**	**53.074**	**76.183**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Muğla ilinde çalışanların önemli bir kısmı Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 49,3'ü bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 36'sı Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe çalışmaktadır. Muğla ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörüdür. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe çalışanların yüzde 32,9 ile yarısına yakınını kadınlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Eğitim Ve Uluslararası Örgütler Ve Temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Hizmet Ve Satış Elemanları	6.614	12.603	19.217
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	6.506	12.054	18.559
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.821	7.858	9.679
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	416	6.897	7.313
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2.914	3.251	6.166
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	981	4.622	5.603
Profesyonel Meslek Mensupları	2.875	2.667	5.543
Yöneticiler	804	1.896	2.700
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	177	1.226	1.403
Genel Toplam	**23.109**	**53.074**	**76.183**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Hizmet ve Satış elemanlarıdır. Toplam çalışanlar içerisinde Hizmet Ve Satış Elemanlarının oranı yüzde 25,2 seviyesindedir. Muğla ilindeki kadın çalışanların yüzde 28,6'sı ; erkek çalışanları ise yüzde 23,7'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 24,4'ü bu meslek grubunda istihdam edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 12,7 oran ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır.

Muğla ilinde Hizmet Ve Satış Elemanları en fazla kadın ve erkek çalışan sayısına sahip meslek grubudur.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (Genel)	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Temizlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)
Temizlik Görevlisi	Kasiyer	Aşçı
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Güvenlik Görevlisi
Aşçı	Satış Elemanı (Perakende)	Teknik Servis Elemanı
Güvenlik Görevlisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Şoför-Yük Taşıma
Teknik Servis Elemanı	Su Ürünleri Gıda İşleme Isısı	Temizlik Görevlisi
Şoför-Yük Tasıma	Büro Memuru (Genel)	Mutfak Görevlisi
Kasiyer	Balık Temizleme Isısı	Bulaşıkçı (Stevard)
Mutfak Görevlisi	Asçı	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Muğla ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı) ve Temizlik Görevlisi meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Temizlik Görevlisi ve Kasiyer; Erkek çalışan sayısının ne fazla olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı) ve Aşçı meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

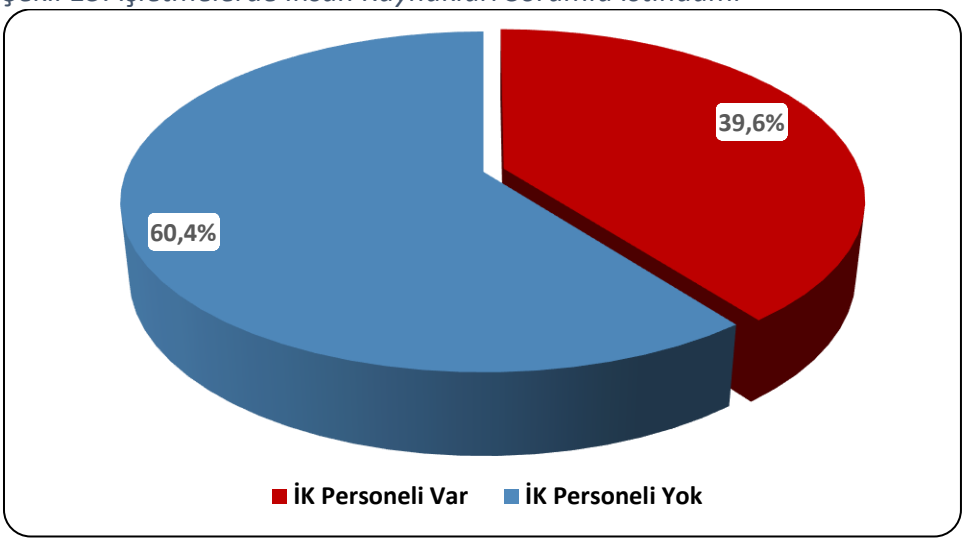

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Muğla ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yalnızca yüzde 39,6'sında İnsan Kaynaklarından Sorumlu Personel bulunmaktadır. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe bu oran yüzde 56,3, Toptan Ve Perakende Ticaret;

Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe yüzde Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı 31,9 ve İnşaat sektöründe ise yüzde 21,6 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

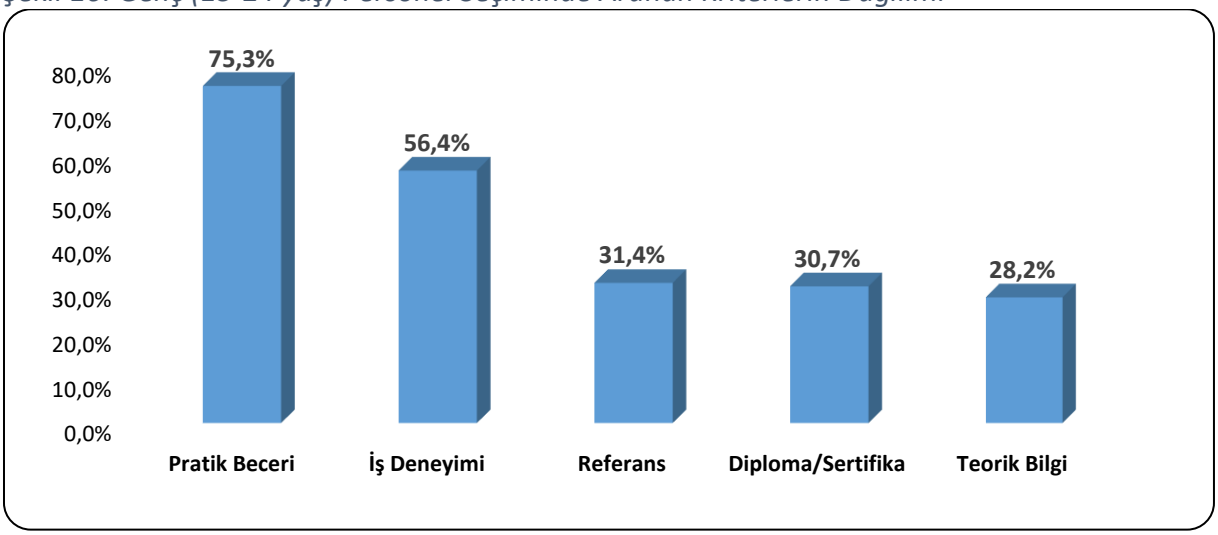

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 75,3'i Pratik Beceri, yüzde 56,4'si İş Deneyimi ve yüzde 31,4'si ise Referans aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Muğla ilinde de olduğu gibi yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılki sonuçlarda göstermektedir ki Pratik Beceri kriteri hem Muğla ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan

beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1.317	4,9%	38,6%
Toptan Ve Perakende Ticaret	301	2,5%	25,4%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	196	2,3%	17,4%
İmalat	174	1,9%	25,4%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	79	1,9%	25,0%
Ulaştırma Ve Depolama	65	1,9%	20,4%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	37	6,8%	47,4%
İnşaat	33	0,7%	8,1%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	28	1,0%	23,5%
Gayrimenkul Faaliyetleri	17	1,5%	25,9%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	16	2,1%	15,0%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	11	4,6%	40,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	11	0,9%	33,3%
Eğitim	9	0,4%	9,3%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	3	0,5%	12,5%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	2	15,4%	100,0%
Genel Toplam	**2.299**	**2,9%**	**25,9%**

Kaynak: İPA 2019

Muğla ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 315 işletmede 2.299 açık iş tespit edilmiştir. Muğla ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörüdür. Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü Muğla ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan sektördür. Toplam 2.299 kişilik açık işin yüzde 57,6'sına tekabül eden 1.317 kişilik kısmı, Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan Ve Perakende Ticaret, İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İmalat ve Madencilik Ve Taş Ocakçılığı sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Muğla ilinde açık iş oranı yüzde 2,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Muğla ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. Muğla

ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 15,4 ile Finans Ve Sigorta Faaliyetleri Sektörü olarak tespit edilmiştir.

Muğla ilinde araştırma kapsamına giren 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerin yüzde 25,9'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

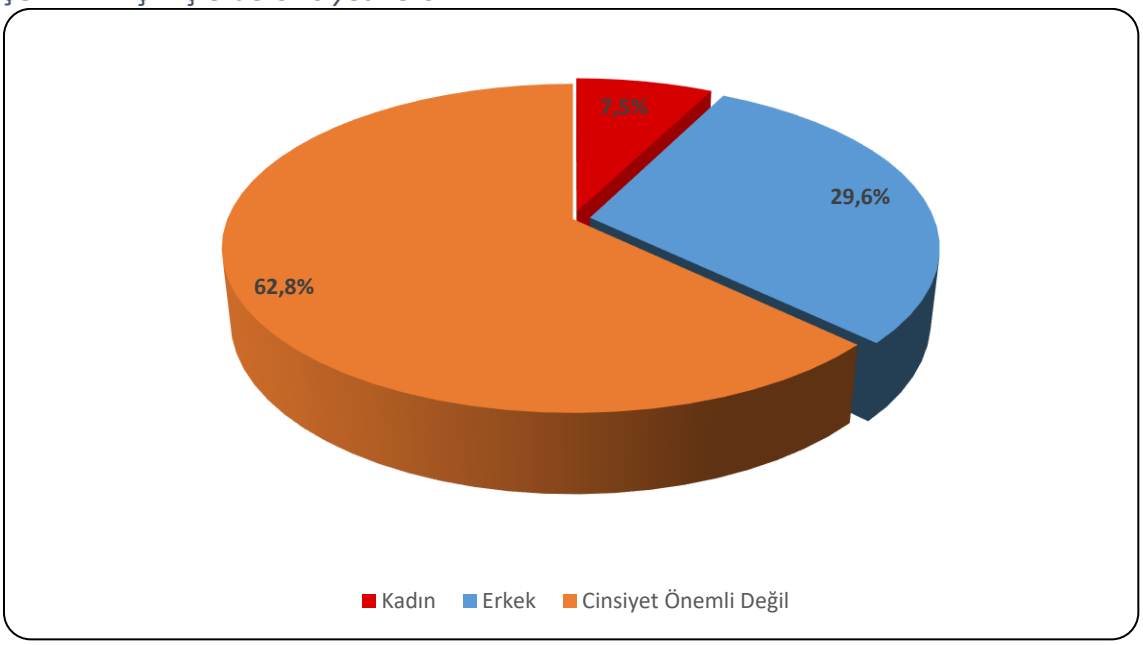

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Muğla ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Muğla ilinde işverenler açık işlerin yüzde 62,8'inde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Muğla ilinde yüzde 7,5 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Muğla ilinde ise işverenlerin yüzde 29,6'sı mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

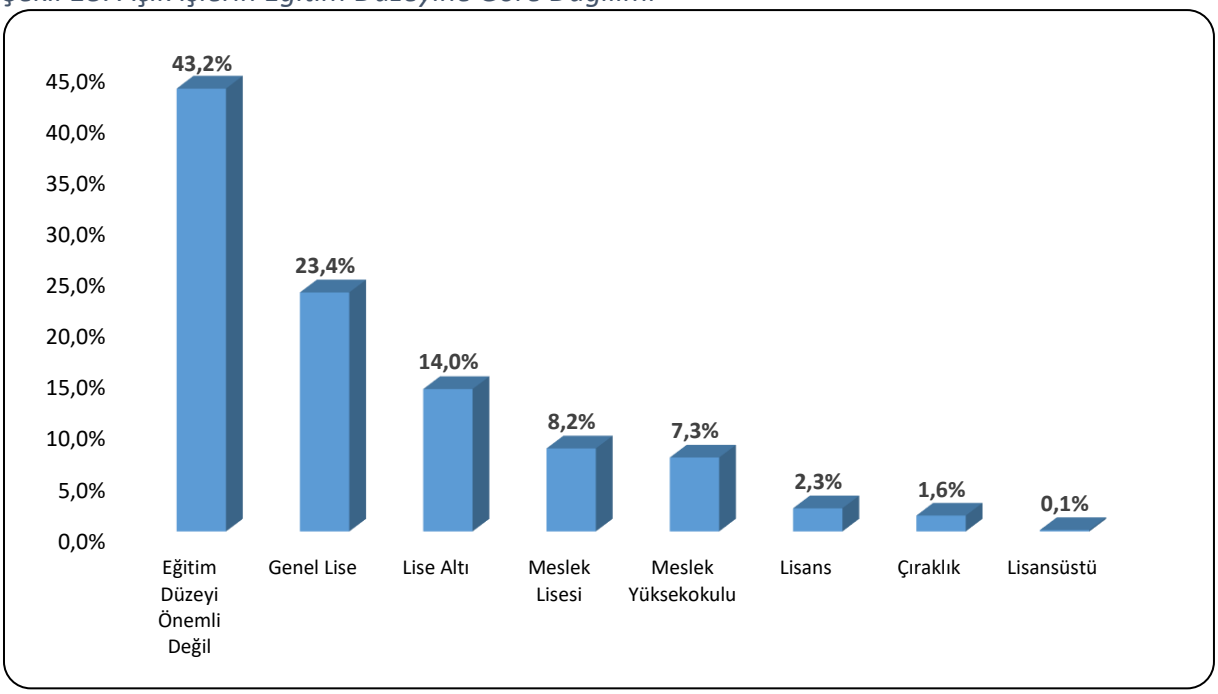

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Muğla ilindeki açık işlerin yüzde 43,2'sinde işverenler Eğitim Düzeyinin Önemli Olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 23,4'ünde ise Genel Lisesi mezunu talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

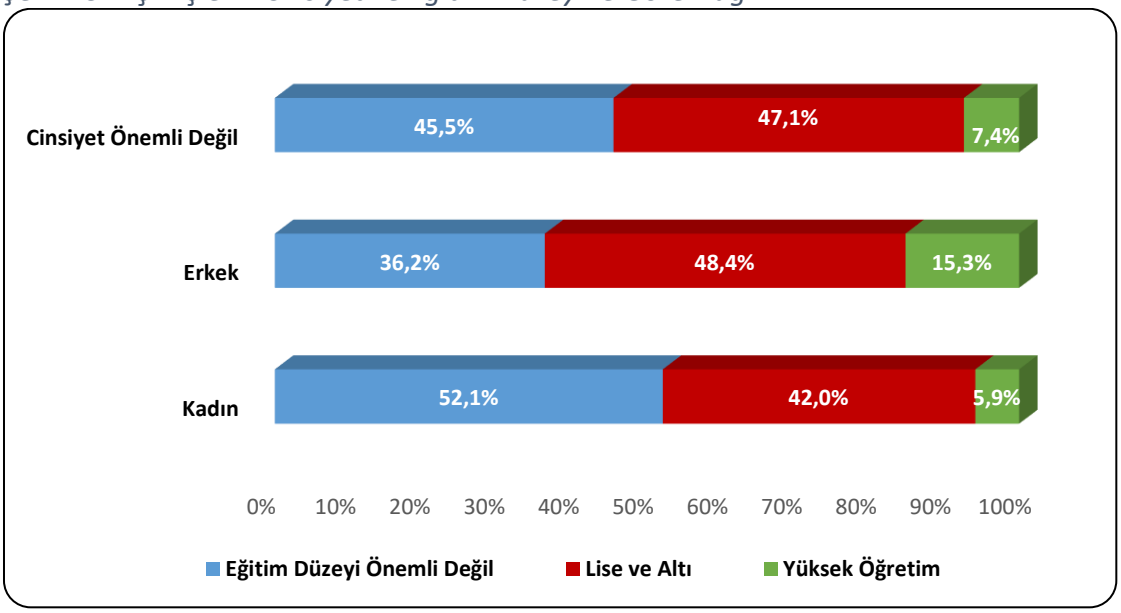

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da Açık İşlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 47,1 oranında Lise ve Altı eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 7,4 oranında yüksek öğretim seviyesi talep

edilirken ve yüzde 45,5 oranında ise herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 36,2 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 52,1 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

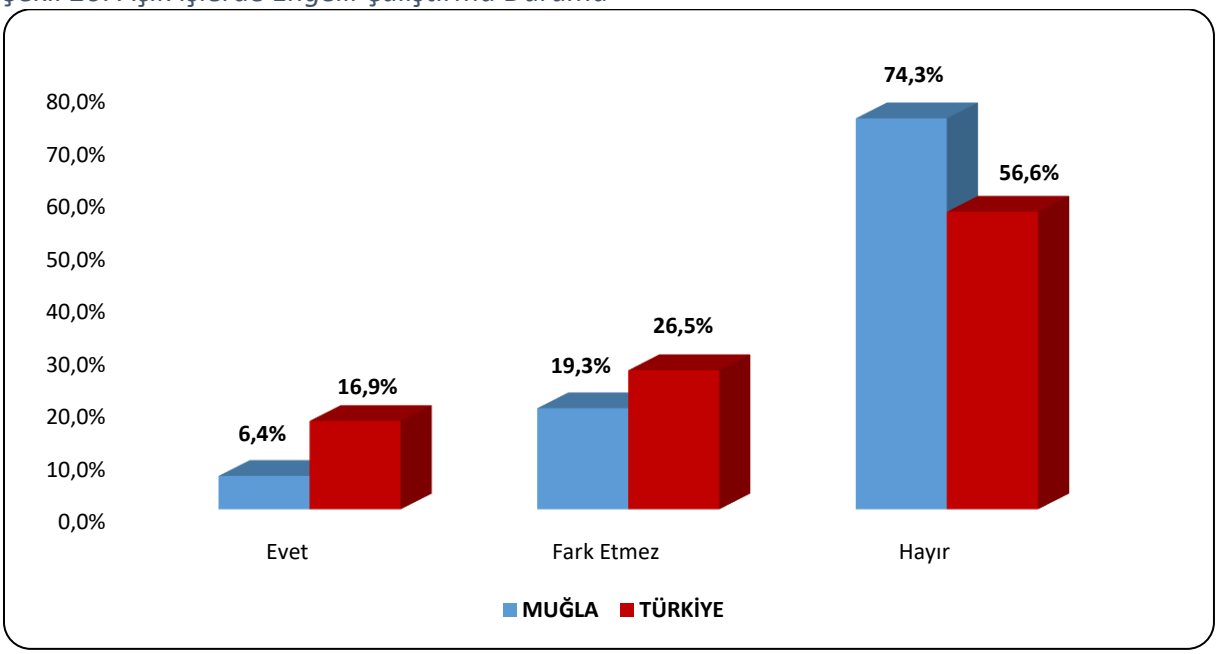

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Muğla ilinde mevcut açık işlerin yüzde 6,4'ü için işverenler özellikle engelli tercih edeceklerini belirtmiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 19,3 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 25,7'sinde engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Muğla ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

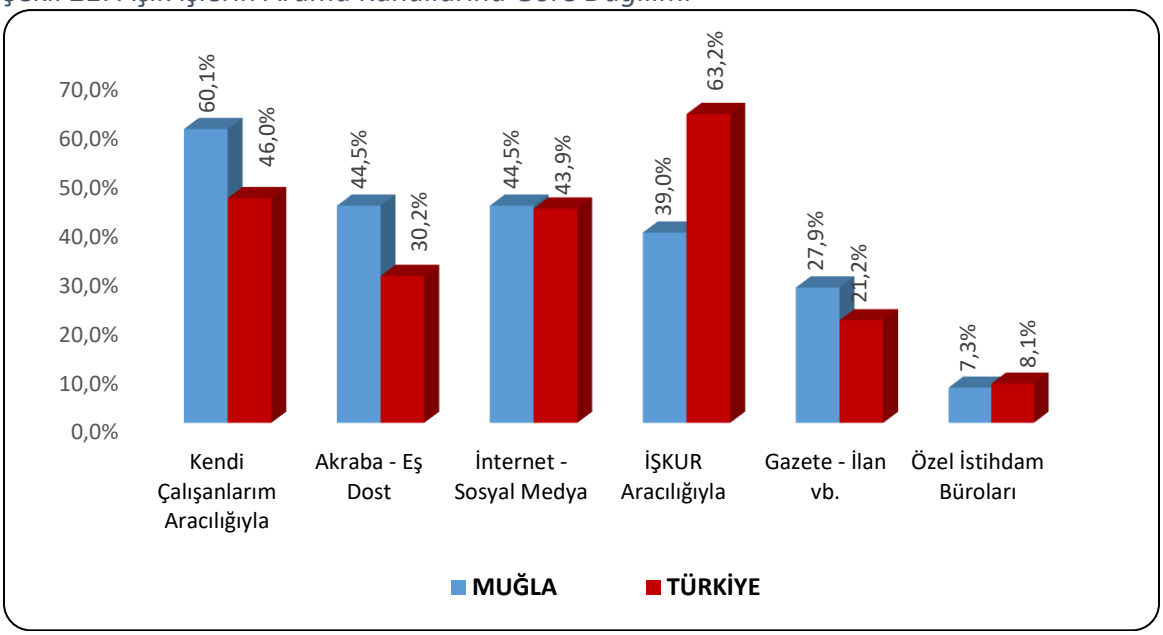

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Muğla ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Muğla ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 60,1 oranı Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 46 olarak gerçekleşmiştir. Muğla ilinde ikinci ve üçüncü sırada eşit bağlamda, yüzde 44,5 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla ve İnternet - Sosyal Medya arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	3	1
Takım Çalışması	2	3	2	2
İletişim ve İfade Yeteneği	4	4	1	3
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	2	5	4
Analitik Düşünebilme	8	6	4	5
Sorun Çözme ve İnisiyatifi Alabilme	7	5	7	6
Yabancı Dil	6	8	8	7
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	9	10	6	8
Bilgisayar Kullanımı	5	7	9	9
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	9	9	10	10

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, kadınlar da ve erkeklerde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada yer almaktadır. Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise ikinci sırada Takım Çalışması becerisi aranmaktadır. Yenilikçi Düşünce Yeteneği becerisi ise son sırada yer almaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.147	5,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	466	2,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	203	2,7%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	202	2,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	115	1,8%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	94	1,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	47	0,8%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	16	1,2%
Yöneticiler	9	0,3%
Silahlı Kuvvetlerle Ilgılı Meslekler	0	0,0%
Genel Toplam	**2.299**	**2,9%**

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 49,9'dır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu bulunmaktadır.

Muğla ili için tespit edilen yüzde 2,9'luk açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 5,6 ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Hizmet Ve Satış Elemanları	49,3%	22,5%	42,2%	40,4%	66,8%	6,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	26,4%	34,5%	52,7%	42,6%	62,0%	7,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	67,2%	37,4%	21,2%	29,3%	52,5%	10,1%
Sanatkârlar Ve Ilgılı Islerde Çalışanlar	45,2%	33,0%	49,7%	30,5%	43,1%	3,6%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	43,8%	42,9%	55,4%	42,9%	36,6%	16,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	31,5%	12,0%	55,4%	41,3%	59,8%	7,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	37,0%	30,4%	41,3%	37,0%	50,0%	15,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	56,3%	0,0%	50,0%	37,5%	50,0%	0,0%
Yöneticiler	11,1%	44,4%	77,8%	33,3%	33,3%	22,2%
Genel Toplam	**44,5%**	**27,9%**	**44,5%**	**39,0%**	**60,1%**	**7,3%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Büro Hızmetlerınde Çalısan Elemanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet Ve Satış Elemanları olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin yarıya yakıını İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Tüm meslek gruplarına ait açık işler için Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı olarak işverenler için ilk sırada tercih edilmiştir.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Garson (Servis Elemanı)	7	6	2	1	10	9	8	4	5	3
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	-	4	-	3	-	6	5	1	-	2
Güvenlik Görevlisi	7	3	5	4	-	8	6	1	8	2
Servis Komisi	-	3	-	4	-	-	6	2	5	1
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	1	8	7	2	-	5	6	4	2	3
Bulaşıkçı (Stevard)	-	1	-	4	-	-	5	3	-	2
Satış Danışmanı / Uzmanı	7	4	8	2	-	1	5	6	-	3
Diğer Motorlu Araç Sürücüleri	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	-	3	-	2	-	-	-	3	-	1
Aşçı	6	3	7	5	-	-	4	2	-	1

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Muğla ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Garson (Servıs Elemanı), mesleğinde aranan becerilerde ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği ön plana çıkmaktadır. Kat Hızmetlerı Elemanı/Kat Görevlısi mesleğinde aranan becerilerde ilk sırada Takım Çalışması ön plana çıkmaktadır.

Servis Komisi, Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Aşçı mesleklerinde Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe ilk sırada aranmaktadır. Kat Hızmetlerı Elemanı/Kat Görevlısı, Güvenlik Görevlisi mesleği için ilk sırada Takım çalışması, Resepsıyon Görevlısı (Ön Büro Elemanı)için ise ilk sırada aranan beceri Bilgisayar Kullanımıdır.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Güvenlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
Tas Ayırıcı (Mermer, Granit)	Servis Komisi	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Garson (Servis Elemanı)	Kompozit Ürün Üretim Elemanı (Devamlı Levha)	Güvenlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi
Masaj Terapisti	Uçak Yükleme İşçisi	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Servis Komisi
Kasiyer	Şoför-Yük Tasıma	Diğer Motorlu Araç Sürücüleri	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)
Temizlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Turizm Ve Otelcilik Elemanı	Bulaşıkçı (Stevard)
Is Makineleri Operatörü	Şoför (Yolcu Tasıma)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı
Manikürcü-Pedikürcü	Bulaşıkçı (Stevard)	Servis Komisi	Diğer Motorlu Araç Sürücüleri
Mutfak Görevlisi	Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)	Bulaşıkçı (Stevard)	Turizm Ve Otelcilik Elemanı
Güvenlik Görevlisi	Teknik Servis Elemanı	Satış Elemanı (Perakende)	Aşçı

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Garson (Servıs Elemanı), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Güvenlik Görevlısı meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Kat Hızmetlerı Elemanı/Kat Görevlisi, Tas Ayırıcı (Mermer, Granit) , Garson (Servis Elemanı) meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Güvenlik Görevlisi Danışmanı/Uzmanı, Pazarlamacı ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Servis Komisi ve Kompozit Ürün Üretim Elemanı (Devamlı Levha)meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Muğla ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler

içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Muğla ilinde ise 20+ istihdamlı 364 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Muğla ilindeki işletmelerin yüzde 30,0'i son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Muğla ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde; Uluslararası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri , Finans Ve Sigorta Faaliyetleri, Bilgi Ve İletişim, sektörlerinde bulunan işletmelerin son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetler, Toptan Ve Perakende Ticaret ve İmalat sektörleridir.

Toptan ve perakende ticaret sektörü gibi Muğla ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	896
Toptan Ve Perakende Ticaret	212
İmalat	195
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	110
İnşaat	103
Ulaştırma Ve Depolama	69
Diğer Hizmet Faaliyetleri	42
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	39
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	38
Gayrimenkul Faaliyetleri	16
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	10
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	7
Eğitim	7
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	7
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	6
Uluslararası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	0
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	0
Bilgi Ve İletişim	0
Genel Toplam	**1.757**

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde 1.757 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü ön plana çıkmaktadır. Muğla ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 51,'i bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan Ve Perakende Ticaret ve İmalat ve sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

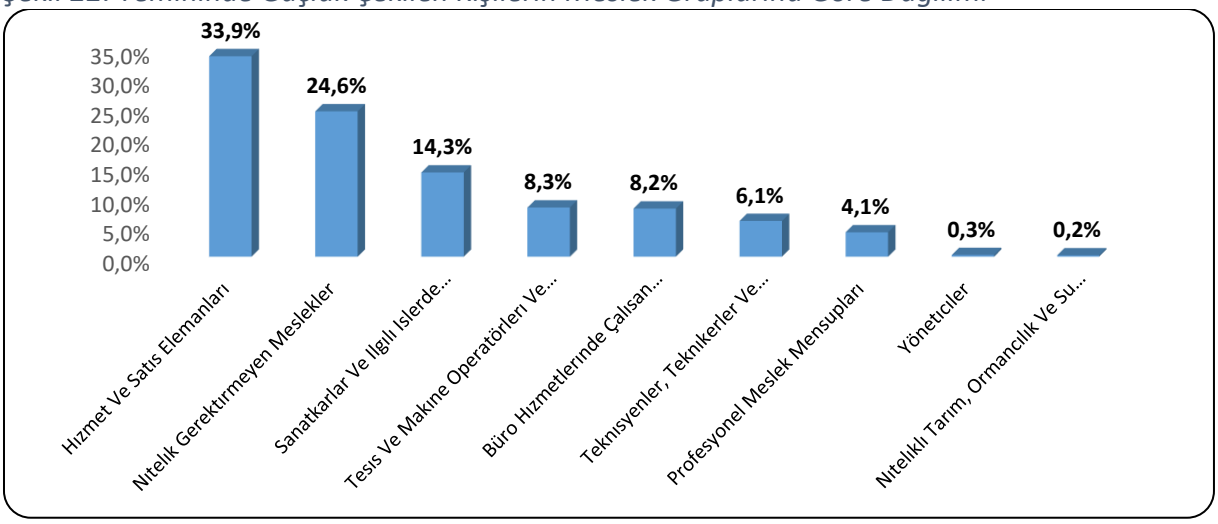

Kaynak:İPA 2019

Muğla ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 595 kişi ile Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 33,9'u bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Garson (Servis Elemanı)	193
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	156
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	117
Güvenlik Görevlisi	85
Aşçı	80
Bulaşıkçı (Stevard)	78
Mermer Isçısı	71
Servis Komisi	45
Satış Danışmanı / Uzmanı	44
Teknik Servis Elemanı	40
Diğer	849
Toplam	**1.757**

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 193 kişi ile Garson (Servis Elemanı) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 156 kişi ile Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi ve 117 kişi ile Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre Muğla ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Muğla ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Kat Hizmetleri Elemanı mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Garson, Bulaşıkçı ve Resepsiyon Görevlisi meslekleri takip etmektedir. Muğla ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada bu meslekte işe başvurunun yapılmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Muğla ilinde bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Garson (Servis Elemanı), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)mesleklerinin ilk sıralarda yer

aldıkları görülmektedir. Muğla ilinde söz konusu meslekler, önceki yıllarda olduğu gibi temininde güçlük çekilen meslekler arasında farklı sıralamalarda yer almaya devam etmektedirler.

Garson (Servis Elemanı), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi gibi mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 23: Teminde Güçlük Çekilme Nedenlerinin Dağılımı

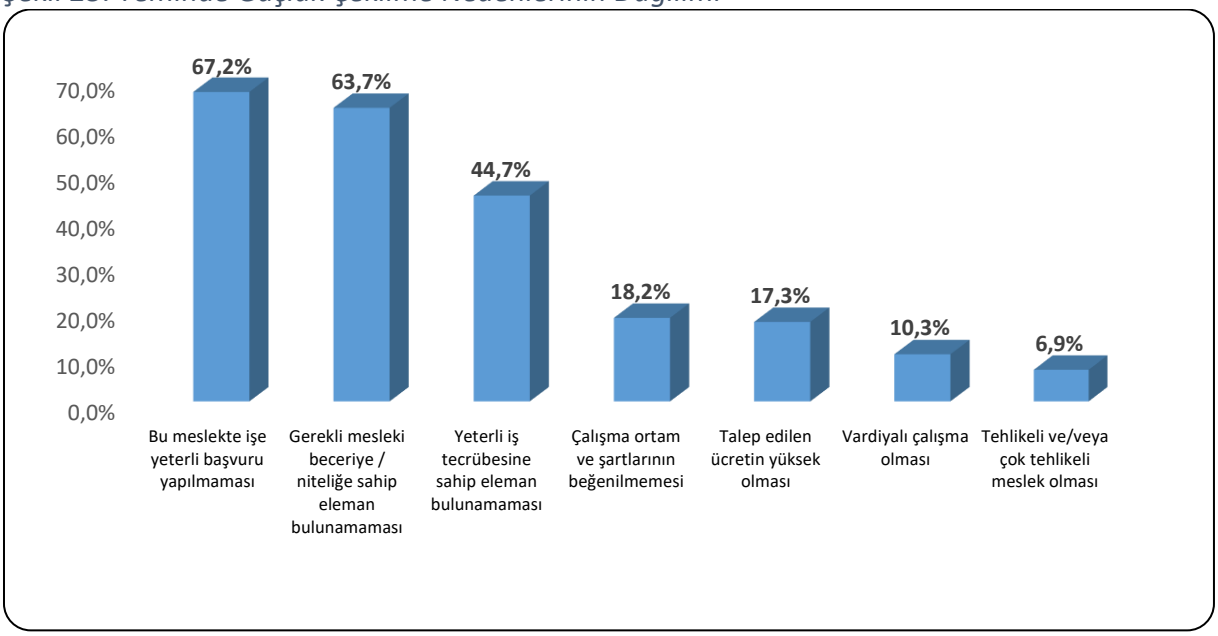

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Meslekte İşe Yeterli Başvuru Yapılmaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. Teminde güçlük çekilme nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Bu Meslekte İşe Yeterli Başvuru Yapılmaması gelmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması
Garson (Servis Elemanı)	58,5%	55,9%	56,9%	22,9%	11,2%	9,0%	6,4%
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	78,3%	30,3%	23,0%	16,4%	25,7%	2,6%	0,0%
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	64,0%	88,6%	57,0%	8,8%	7,9%	13,2%	0,0%
Güvenlik Görevlisi	30,1%	84,3%	16,9%	12,0%	12,0%	60,2%	0,0%
Aşçı	61,5%	84,6%	66,7%	15,4%	23,1%	14,1%	12,8%
Bulaşıkçı (Stevard)	81,6%	31,6%	28,9%	22,4%	9,2%	2,6%	5,3%
Mermer İşçİsİ	76,8%	29,0%	13,0%	8,7%	1,4%	0,0%	8,7%
Servis Komisi	79,5%	34,1%	22,7%	18,2%	22,7%	0,0%	0,0%
Satış Danışmanı / Uzmanı	46,5%	86,0%	67,4%	16,3%	14,0%	0,0%	0,0%
Teknik Servis Elemanı	66,7%	74,4%	35,9%	15,4%	28,2%	12,8%	46,2%

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, ilk on mesleğin yarısının Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamamasının teminde güçlük çekilmenedeni olduğu görülmektedir. Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı), Güvenlik Görevlisi , Aşçı gibi mesleklerde ise teminde güçlük çekilme nedeni olarak ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamamasının belirtilmiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Muğla ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2020 Tarihi İtibariyle İşletmenizde Herhangi Bir Meslekte Net İstihdam Artışı/Azalışı Bekliyor Musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Muğla ilinde işletmelerin yüzde 15,7'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Muğla ilinde ise yüzde 2,1 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	16,6%	1,4%	40,0%	42,0%
Toptan Ve Perakende Ticaret	14,1%	1,9%	45,1%	39,0%
İnşaat	9,5%	4,7%	28,4%	57,4%
İmalat	22,5%	2,9%	31,9%	42,8%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	15,9%	0,0%	29,0%	55,1%
Ulaştırma Ve Depolama	12,2%	2,0%	49,0%	36,7%
Eğitim	7,0%	0,0%	37,2%	55,8%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	14,7%	0,0%	38,2%	47,1%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	31,3%	3,1%	34,4%	31,3%
Gayrimenkul Faaliyetleri	14,8%	0,0%	40,7%	44,4%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	4,2%	8,3%	45,8%	41,7%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	5,0%	0,0%	45,0%	50,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	42,1%	5,3%	5,3%	47,4%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	33,3%	0,0%	16,7%	50,0%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	20,0%	0,0%	40,0%	40,0%
İnşaat	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Bilgi Ve İletişim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Uluslararası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	-	-	-	-
Genel Toplam	**15,7%**	**2,1%**	**37,5%**	**44,7%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla Diğer Hizmet Faaliyetleri, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ve Madencilik Ve Taş Ocakçılığı Sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler ile Diğer Hizmet Faaliyetleri ve İnşaat Sektörüdür. İnşaat sektöründeki firmaların tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler. Bilgi ve İletişim sektöründeki işletmelerin tamamı ise istihdam değişimine ilişkin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Diğer Hizmet Faaliyetleri	70	13,8%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	219	5,4%
İnşaat	196	4,4%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	9	4,0%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	872	3,4%
Gayrimenkul Faaliyetleri	31	2,7%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	72	2,5%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	189	2,3%
İmalat	206	2,2%
Toptan Ve Perakende Ticaret	220	1,9%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	14	1,2%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	5	0,7%
Ulaştırma Ve Depolama	22	0,7%
Eğitim	5	0,2%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	0	0,0%
Bilgi Ve İletişim	0	0,0%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	-1	-0,2%
Genel Toplam	**2.128**	**2,8%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Muğla ilinde ise bu oran yüzde 2,8 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 872 kişilik artış ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 13,8 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. Muğla ilinde istihdam azalışı beklenen sektör ise Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektörüdür.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	393	4,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	744	3,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	562	3,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	123	2,2%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	132	1,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	84	1,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	86	1,4%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	0,1%
Yöneticiler	2	0,1%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0,0%
Genel Toplam	**2.128**	**2,8%**

Kaynak: İPA 2019

Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 744 kişilik artış ile Hizmet Ve Satış Elemanları çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 2'şer kişilik artış Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları ile Yöneticilerdir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Garson (Servis Elemanı)	Genel Alan Sorumlusu
Mermer İşçisi	Turizm Ve Otelcilik Elemanı
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Diğer İnşaat Boyacıları
Beden İşçisi (İnşaat)	Satış Elemanı (Perakende)
Güvenlik Görevlisi	Tüp (LPG) Dağıtım Elemanı
Mutfak Görevlisi	Çamaşırhane Görevlisi
Aşçı	Kamyon Şoförü
Temizlik Görevlisi	İnşaat Boyacısı/Boyacı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)
Servis Komisi	Forklift Operatörü

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Garson (Servis Elemanı), Mermer İşçisi ve Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi olup, Genel Alan Sorumlusu, Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Diğer İnşaat Boyacıları meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Garson, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, mesleği istihdam artışı beklenen meslekler içerisinde yine ilk

sıralarda yer almaktadır. Geçen yıla göre istihdamında azalış beklenen meslekler bu yıl değişiklik göstermektedir. 2018 yılında Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler ; Kalorifer Ateşçisi (Katı Ve Sıvı Yakıt), Beden İşçisi (İnşaat), Elektrikçi (Genel) meslekleridir.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Muğla ili için ilk sıradaki meslekler arasında aynı meslek bulunmamaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

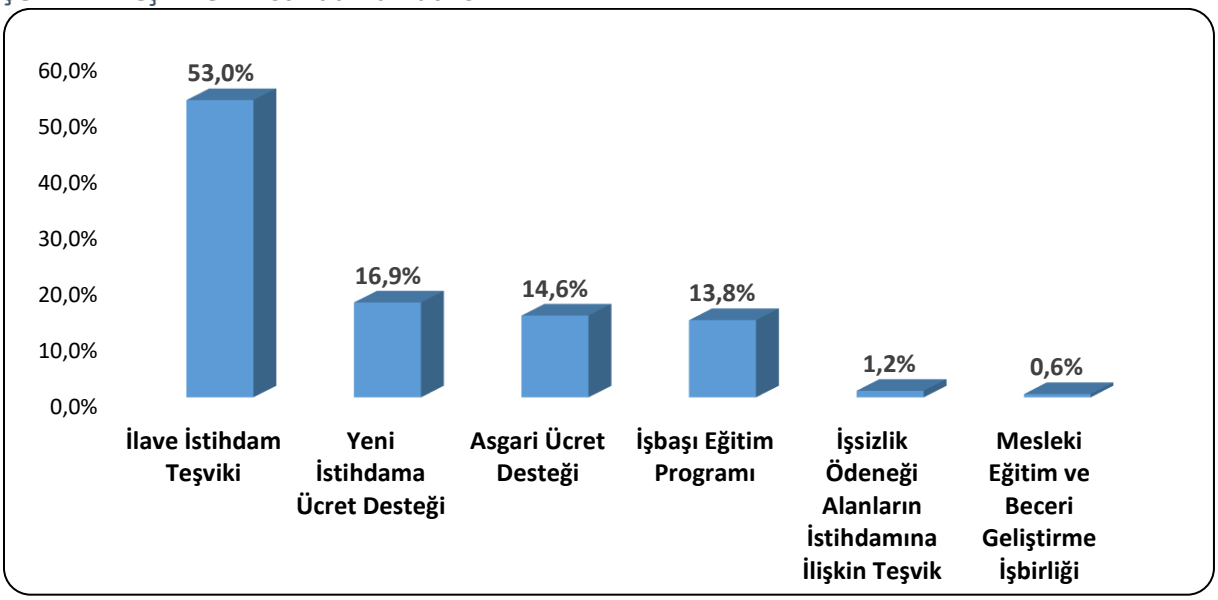

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise yüzde 0,6 ile Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

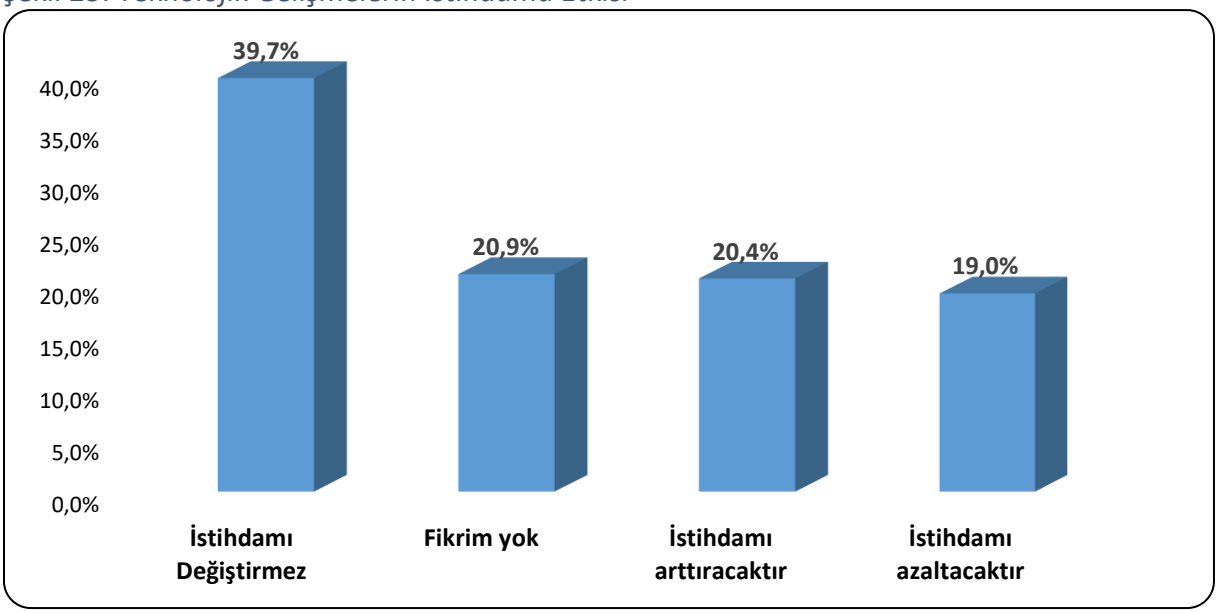

Kaynak: İPA 2019

Muğla ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 20,4'u istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 19'u ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 39,7'i teknolojik gelişmelerin istihdamı değişmeyeceği görüşündeyken, yüzde 20,9'ü ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Muğla ilinde; Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri sektörlerinde ise işverenlerin yarısına yakını teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracağını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Muğla İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Muğla ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 7,3 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 yılı TÜİK verilerine göre TR32 (Aydın-Denizli-Muğla) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 6,9'tir. Bu oran 2017 yılında 7,1'dir. Her geçen yıl İŞKUR'un sahadaki aktif çalışmaları, Teşvikler, İŞKUR'dan hizmet alan işveren ve iş arayan sayısının artması, bölgemizde işsizliğin azalmasında önemli etkenlerdir.

2018 TÜİK Bölgesel Verilerine göre; Aydın, Denizli, Muğla-TR32 Bölgesinde çalışanların yüzde 51,3'ü ile Hizmet Sektöründe yer almaktadır. Hizmet sektörü ilimiz istihdamında ilk sırada yer almaktadır..

Açık İşlerin Muğla iline ait idari kayıtları incelendiğinde, 2017 yılına ait karşılanma oranı yüzde 22 iken, 2018 yılına ait karşılanma oranı, yüzde 56'ya çıkmıştır.

Muğla ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Muğla'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Muğla ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 69,7'si erkeklerden, sadece yüzde 30,3'ü kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür.

Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör Finans ve sigorta faaliyetleri sektörüdür. Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 36'sı Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe çalışmaktadır. Muğla ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörüdür. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe çalışanların yüzde 32,9 ile neredeyse üçte birini kadınlar oluşturmaktadır. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler Bilgi ve İletişim, Eğitim ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Muğla ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Muğla ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları Mesleki Eğitim Kurslarında 51 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 609 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2011 yılına göre nispeten bir azalış söz konusudur. Buna rağmen kursiyer sayısındaki yıllar içinde dalgalanmalar söz konusudur. Bunun nedeni yıllar içerisinde İşbaşı Eğitim Programının (İEP) daha fazla tercih edilmesidir. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Muğla ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Konaklama ve İnşaat, faaliyetleri sektörleridir.

Muğla ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 315 işletmede 2.299 açık iş tespit edilmiştir. Muğla ilinde Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 2 bin 299 kişilik açık işin yüzde 57,2'sine tekabül eden bin 317 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan Ve Perakende Ticaret, Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İnşaat ve Eğitim sektörleridir.

Muğla ilinde araştırma kapsamına giren 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmelerin yüzde 25,9 'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Muğla ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 49,9'dır.

Açık işlerin yüzde 43,2'sinde; işverenlerin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "Eğitim Düzeyi Önemli Değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği' ne sahip olmalarını istemesi etkendir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Muğla

ilinde işletmelerin yüzde 15,7'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Muğla ilinde ise yüzde 2,1 olarak gerçekleşmiştir.

Muğla ilindeki işverenlerin yüzde 14,6'si, istihdama en çok katkı sunan teşvikin Asgari ücret desteği olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Muğla ilinde; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Diğer hizmet faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde ise işverenlerin yarısına yakını teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) …….
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	Talep Edilen Bilgi ve Beceriler * Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği.). Fiziki ve			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.